

1. asteho·nder ensto·tfogel zim en zitt bantsø
banje
2. min kamero·t istøblu·mnp g5.n gitp
3. tegøvordøX spmtø alenoXmo·r met mæsine en
mafinæs
4. spa.jn izenzwø·r varek | lastøX |
5. øpdasXip kregnzø vørsXimelt bro·st | gøkregp |
6. døntmøрман hevøn ensplintø mdø vjær
7. dø sXipøer lkenzin lpenaf
8. mden fabrik is niktøzi·n
9. kumij ishi·r minkmt | kmtjp |
10. kastøls.in - gevøns fi:ø gla.zp bi:ø | ba.s = *hoofd* |
empøetjø bi:ø | - glas - glesknp | øm pmt = 1/2 liter
- ømø.tjø |
11. brøpøns fi:ø pørt krikp - krikjøs | *krikp zijn*
kleine zure pruimen | mørelp = *morellen* |
12. zø høpt en hemp metø·r vi·vnp drile·tervin øpXø·
drupknp | øpXøzø.pnp |
13. he.i volmin mdøen knapøl ook mdøen enthølt øpt
lir | he.i drø.igøn |
14. ikhøpsøer kni: øzim (kni:s is *meerv.*) | kni:ms =
konijnen |
15. vasøla.vønt øert nit faløme·r gøhølp | kerømis
hølp |
16. ikban bli.dakmetø·r nit met gøg5.n ban (metø·r =
met haar, gezegd van één vrouw en als algemeen
meerv.) | matam = *gezegd van één man* | mē.i.føn |
17. ik hebøtni Xød5.n vrmt | hø.ris - lystøris |
18. vi het Xød5.n - den ook he.j didø·r ankamp
19. spmøkøp - spmøvebø - spmøja.gøer (*Thijssen*
gesproken van spmøro.fsel doch zijn moeder
kwam van Lochem)
20. døpetø - dø matø (*wollen mutsen*) - banje -
benø.uwt - | bøklempt *op de borst* | - vø.ijø mv.
vø.ijøø - padøstul mv. padøsty:lø - øn
hegø (knipn) - kikførs mv. kikførsn - vlmøder
de dames kenden geen ander woord) en spanø·
vogøls (*dit zijn grote vlinders*) | u.lp = *nacht-*
vlinders |
21. denke.øl makøn dø hele vø.rølt antfexXtp | gansø
vø.rølt |
22. iksalu. kreøkøks Xøvp | kralp *zijn grote* |
23. øjølant lat føelø øldø sXø.pnp øffrøskp | øn hys
øvbrøknp - øvgøbrøknp | (*slopen vroeger niet gebr.*)
24. he.i izis daren hønt Xøbetp (bitn - gøbetp) | den
høten knø.u metXøkre.gp *bv. door een ziekte* |
25. ge.f min twe bre.jø ste.nnp - (zø mut) brøjøer (zan) -
dø bretøten
26. dat be.ølt støtø·r nit me.r
27. den ke.øl hevøn le.vøn øzøn prms | øn grø.tøn he.r
28. — is nit mden he.møl gøble.vp | lyøsefers | vmmkøs
= *houtjes, waarmee men vroeger de pijp aanstak* |
29. døsXø.ølkmdøer bant ook zant metø mē.istøer nø dø
zø.(g)øvøs
30. ikantøX ni kump vø·r dakløø ban
31. dø be.stø zupt Xra.X lime.øsløber (lime.øsløber =
linzø.st met kokend water aangemengd) | he. zøpt
nit | dø be.stø drmpkt |
32. he.j kanit Xøn vørøknp - he.j hetmdø ke.ølø
| pinnp hals = *pijn in de keel* |
33. støkis ønstel mden besøm
34. ne. - metøke.gøls øert nimer gøspølt
35. hø.j - ikhebø dtveke·r gøru.pnp
36. døn pe.r isni rip - derzittnøg øn vrtø prtø m
37. zø bant ført nørtlant (lant = *bowland*)
38. zø hedamøer øt Xelt høløpn øpma.knp
39. he.j zølt nø.it vit brøpnp
40. zistø høløftø en høløf (*Van Zadelhoff*) vanø·r
møløkvit
41. døman møtsin vøø.uw besXørmnp
42. mdønisel zømpn isXøvø.rølk en Xøvø.rølk (*de*
dames Thyssen-Schutte en V. Zadelhoff) | m dø
sXøldø |
43. he.j het fal prø.ts ook prøe.tjøs en pra.ts ømdatø
zøstarekis
44. vø.j møt (dø·r) dø høløftø van høløp en ilø.j dø
øndørø høløftø | jøli is *jonger* |
45. høløpøtabøt is øpbø.rnp
46. ønzø metsøldøer isøvøt øzøn vørøknp ook øs møder
en øspek
47. zø høbt en hemp øn vødønsXøp øngøg5.n vitvitstø
kan sprmp | zø sprmp |
48. døn kwe.køer zøld døm bø.m øntp | dø tø.yman |
(*er waren geen kwekers vroeger*)
49. du øzøt fenstøer istu ook tra.m istu of dX | ly.k
is *buiten* |
50. tøgømtø ly.jp var dø vøøXmīs - dø høø.øXmīs -
tløf (= dø vøspøer) | vøspørtit is 's middags om
4 uur |
51. bødøsprø.i - kikørdrl - — - ytsprø.ijp - — -
y.tbøri.jp - klo.rma.knp - mestrø.jp - | lø.jp van
øen huid | - øm bøtøram smø.rn | øm bøtøram *zijn*
2 plakken ønrøX en ønsne. vit | bøtøram *in Kilder*
(L. 38) | bøtø | kø.rnp |
52. di vøø.uw hevøt høø.øer øflø.tp knipn
53. zøn va.døer hevøm en hetam zøsjø·r løj nø.r en nø.
døsxø.øl lø.tp gø.n
54. ikhebøtam øffXøø·jnp øm zøla.t løjzøt va.tøt tø
gø.øn of tølø.pnp | dø gra.vp nøvøndøvøX |
55. va.lø møl.p zij nifaløme·r mdzø by.røt
56. ø.rdp potp zant en bant nit fal(e) vø.røt
57. dø brø.øtsXitøer støt brjden5.vøn - tfy.r | he.røt
| *tegenwoordig ook ha.røt* |
58. ime.røt izøtnøX tø kølt øm tø ka.tøp (ka.tøp is
øen *meisjesspøl*)
59. di ke.rø grf høldøer lX - nivø.ø | grf Xø.t lX |
60. he.j trøkøtpø.røt øndøstørt (dø pe.rdp)
61. vrøgøer kwamp jøli of ilø.j h.i.r øløjjø·r nø.r dø
kerømøs
62. dø pø.tøer zø.i dødønzølivø he.øer vølma.køt is
63. ij zøgn min vøl mø.r izø.øen niks tegømin
64. dø zøa.løvø zølt sou vø.rkømpn ook gø.uw tørxø-
kømpn
65. gøj vønda.gø ni ka.rtp (*de dames vønda.X*)
66. øtpzø ook øtsø økXra.X kē.s ook lāsø øk Xra:X kē.zø
67. zin møtø iskøpøt - hllX øndøvøX of mdø gra.vp
| isvøXøzøk mdømøder |
68. tixøn he.itø ook vørømø dāXøvøs øntixøn zøXtøn
ø.vønt | mør vøno.vønt østløkøer |
69. dønjøp ook dā kē.øøltjp løp øp blø.øtø vy:tø

70. dər izənbarstə en barst mdə ka:n
71. ikvəl datə pəst(bo.də) əmbrif brax | he.j brəx = *hij brengt* |
72. ikhəpi:n anthart
73. ikan met xme.igənvizə mmsp amgə.ə | e.igənvizə fələk - e.igənvizə lə.j |
74. nə.tətəŋ ook nə.tsxəttə spanə vi.ət pe.r.t fə.r də ni.jə kar
75. ikhəbambətjəŋ ko:rts van vər.dəmdəgal | də grusəls ə.vərdəragə |
76. də zo:n vandə ko:njə izok soldə.ət xəwəs | də jəŋə van iedər ander |
77. vətə gmva.gəma.kər tə vo.njə - əm b5.gə (b5.gə is *meerv.*) | də po:rt = *de vroegere stadspoort* |
78. dirə.əzəŋ hept laŋə do:rnəs
79. ikxələftər gm vo:rt fan | niks fan |
80. tkmt vas do:st varda.zət konj də.pjə | dakle.in kmt |
81. zino.gəŋ en zəno:rn lo:pjə | də o:rn drəkənam |
82. ə.r de.rntjəŋ is medən mantjəŋ nərət bəsxəgə.ən əm braməls tə plək | di de.rnə |
83. do.rizənsportəl ytələ.rə | tre.j van een trap |
84. he.j zətən zin strot ləŋ ook ənkə.alup
85. dilə.j zəxtəŋ niksanders əsxəlt | di lə.j zy.kt is *teg. tijd* | rikdum |
86. ə.r en hər (de dames) mənt is drə.x fundəndəers (dərst *mevr. Thyssen*)
87. di vəx lapkrām bətər di vəx drə.jt - dazən ent əm | di vəx di sljərt |
88. ikəx fər dən klə.inn ən klə.inə trum | ən traməltjəŋ voor koekjes | də klə.inn jəŋ |
89. dəm buk is do:stxəg5.əŋ əmdatə zix vərsləkəŋ het mən bro:ətərs
90. zm litjəŋ ook vərŋə vas kərt mər.təxut
91. mdəsxəm izətət bəstə vanələmə.əl | sXəw van *mevr. Thyssen* |
92. ənsxətər mət xut kəəŋəŋ məkəŋ
93. zy:k min hurt is up
94. ikvət.ni.t vərəkəm zy:kəŋ mət
95. ən kəldə kəldər is xut ook bəŋ vərət bi:ə
96. ik məs əsənblut drjəŋk əmantəstarkəŋ
97. ikmuters et fu.r (vandə bə.stə) mdə stal kry.jəŋ | *uptədə.əl* |
98. min bry:r vas myj
99. də mələkbu.r məkən gro:tə rīt | mələkritjəŋ (van *de zuivelfabriek*) ən bəstə.jəŋ |
100. di kanəmələk is dən en zy.ə sty.rām dərmet vərəm
101. və.j zəlp dipat vəkəəŋəŋ məkəŋ mən.y.r | ən pat is *gemetseld van stenen of opgebouwd uit betonnen ringen* | ən ku.l - ən ky.ləkə (bij *het knikkeren*) | mky.ljə van *aardappels en bieten* | | əŋgə.t | də zantku.ljə mdə kry.sberx |
102. dər vələt niks upam tə zəŋə en antə mərəkəŋ a) hi ispersis en sək.y.r - b) dat vərək isək.y.ə
103. hi kamt nə.it əməny.tələ.t
104. mita.li.jə bant ook zant bərəgəŋ di vy.rspijəŋ (spijəŋ = *speeksel verwijderen, ook braken*) | vy.rspijəŋ - də bərəgəŋ |
105. dərəvi dərəp tə də.uwəŋ
106. mdətəkām heptə ənštək fundə brəxəva.rjə (va.rjə ook *met wagen - rijen met fiets, auto, op het losse paard*)
107. ə.j mətəns faljəŋ en fəljəŋ (*mevr. Thyssen*) is kumjəŋ bəkikjəŋ
108. hi en he.i is fan lə.vjəŋ gəkumjəŋ medən gujə by:l məxəlt | knikər by.ltjəŋ |
109. di dər is fan by.kənhəlt en bəkənhəlt (*mevr. Thyssen*) xəmakt
110. əŋgətro.uwədə vərə.uw mət kəəŋəŋ nə.jjəŋ
111. ikhəphi:r grəsxəzə.jt mət vas xim gu:tsə.ət
112. də brə.uwər zəx datət nəx tə dy.r is əm tə bə.uwəŋ (*ploegen is bə.uwəŋ*)
113. bakjəŋ - ik bak - ə.j en ij bakt - he.j bakt - bakt he.j - və.j bakt - ik bakən - ij bakən - hrij bakən - və.j bakən - və hept xəbakjəŋ
114. bi:jjəŋ - ik bi:j - ij bi:jt - he.j bi:jt - və.j bi:jən - bi:jən və.j - ik b5.t - ik həp xəb5.jjəŋ - b5.jjəŋ zalī o:k
115. tizən klə.inn mər.tizən fə.inn | fintjəs *gezegd van een kind* | ən findjəŋ |
116. i. kant hi:ə ə.iər kri:ŋəŋ optə mərək
117. hi ook di hef ook het xəzə.xt datə amin zaldəŋkəŋ
118. də mə.it sə.i datə gəlīkha:t
119. dər va.rjəŋ vifpri.zjəŋ
120. əndər dənə.ik likt fə.l ə.ikəls | lə.iən is *verl. tijd* |
121. tuətər zəlgə.u kəkəŋ - tkəkəlt | də.lək |
122. thə.j isnəxry:m - tīs (nəx) mər pas xəmə.jt
123. majənə.zə mək.təstə mətə də jər vanəne.i | ə.iər - də.jər |
124. dat bəmpkəŋ zaldə.r sləx kəəŋəŋ gry.jjəŋ | my.jələk | ni bəst |
125. də pastə.ər het xujə vi:n
126. ənsəldə hy.s is əfxəbrant (hy.zə is *meerv.*) | vərbrant |
127. də mələkspə.t ytətxi.ə vandə ku: | bə.stə = *koelen* |
128. də kəəstər ly.t ook lə.jt - ən kry.s - tve kry.zjəŋ lə.jjəŋ en ly.jjəŋ |
129. də bə.m vandə kry.jvə.gəŋ by.gjəŋ dər əndərət xəvix | bəri van een kar |
130. də twe.j də.ytsərs en dy.tsərs (*mevr. Thyssen*) kwəmp nəbytjəŋ
131. zə heptam blənt en blə.uw gəslə.gəŋ
132. də sə.usə izən bətjəŋ dən - ləf | *fy. van vlees getrokken* |
133. dəsne lrxdik - dər ligən pak sne. | sne.jjəŋ |
134. tizənə.uvəxhə.it xələ.jjəŋ də ko:w gəzīn həp (*mevr. Thyssen* daku) | dəsəŋxələ.jjəŋ - ənləŋə tit xələ.jjəŋ |
135. dətəkām vərət nə.w ən hələ ni.jə stə.t
136. dū.m - ik dū.wət - i.j dūdət - he.j dādət - və dū.nət - ilə. dū.dət - zə dūdət en dunt - ik də.ijt - e.j də.ijənət - he.j də.ijət - və də.ijənət en də.jənət - ilə.j ook jali dējənət - zə dējənət - dē.i.ikta (Van *Zadelhoff*) en dē.j.ikta (de dames) - dē.j.ietmər en dē.ji.ətmər (de dames) - dē.ji.zi et mər en dē.ji.zi et mər (idem)
137. də.pjəŋ - də.pjərək - də.pfənt - də soldə.tjəŋ
138. dərəŋ - he.j dərəŋ - he.j dərstə - he.j het xədərəŋ en xədərst
139. bmm - ik bm - e.i bmt - he.i bmt - və bmt en bmm - elə.i bmt - zə bmt - bmt he.i - bənt he. - ik həp xəbəŋp
140. *Locale landmaten* : əmbəndər = 1 ha - ənruj = 1/700 ha - ən mərəŋ = 1/600 ha

141. *Locale waternamen* : denoldenisel - de slrjæ -
de bilhemer beke - de lo.pgra.vr = *kleine stoot*,
thans grotendeels riool

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is dɔ.təkam

De inwoners heten dɔ.təkamers

Hun bijnaam is : dɔ.təkamers waren volgens bewoners van Lochem lo.fhakers en sXe.ræslipers

Aantal inwoners op 1 jan. 1961 : de stad zelf ± 20.000 inw.

Taaltoestand : Gedeelten van de plaats : tsentrām - de ho.genkamp - de ho.əp - de kry.sberəX - layərak (mdə) sləjəbərəX (kasteel van die naam met omgeving) - ɔselt - dɪXtərn - izənvɔ.rdə - Tussen de verschillende gedeelten is er geen dialectverschil. De oude Doetinchemers spreken nog dialect onder elkaar.

Middelen van bestaan: Om de stad gemengde akkerbouw en veeteeltbedrijven. In de plaats zelf industrie. Er is een rubberfabriek (Vredestein) een emaillefabriek (Bekkon), vleeswarenconservenfabriek (Van Zadelhoff), fabriek waarop meubels worden vervaardigd (Nemako), afdeling van de Philips fabrieken uit Eindhoven, fabriek waarop beton wordt verwerkt, een paar leerfabriekjes (vervaardigen van tassen en zadels), 2 ijzergieterijen.

Zegsheden : 1. Geera Dirkje Zwennetje Thyssen-Schutte ; 56 j. ; hier geb. ; huisvrouw ; heeft hier altijd ; gewoond ; V. van Laren, M. van Lochem. Spreekt gewoonlijk Doetinchems.

2. Bernard Johan van Zadelhoff (achterneef van n^r 3) ; 56 j. ; geb. in het vroegere Ambt Doetinchem ; boer ; heeft altijd in Ambt Doetinchem gewoond ; V. en M., ook grootouders uit Doetinchem. Spreekt gewoonlijk plat.

3. Henriëtte van Zadelhoff ; 68 j. ; hier geb. ; huisvrouw ; heeft hier altijd gewoond ; V. van Drempt, M. van Dieren. Spreekt met haar familie en onder oud-Doetinchemmers plat.